

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011; Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Posvet v Niški banji

V ponedeljek, dne 31. oktobra, sta se — brez predhodne napovedi in ne da bi bil evropski tisk mogel že prej o tem dogodku razbohnati kakršnekoli vesti — v krasni Niški banji sestala naš ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović in bolgarski ministrski predsednik dr. Kiosevanov. Sprejem bolgarskega državnika v Nišu je bil nad vse prisrčen in v pravem pomenu besede ljudski, razgovori z našim predsednikom vlade so bili po besedilu službenega poročila zelo prijateljski, uspeh posvetovanj pa nad vse zadovoljiv. Gpolnoči že se je dr. Kiosevanov vrnil nazaj v bolgarsko prestolnico.

Sele po bolgarsko-jugoslovanskem posvetu v Niški banji je evropski tisk prišel na svoj račun ter razpleta okrog tega sestanka svoje raznovrstne komentarje, ki v veliki meri potrjujejo naziranje, da je septembrska evropska kriza zares ustvarila zmedo, skozi katero še danes ni mogoče pravilno videti proti bodočim obzorjem. Kaj naj bo bolj naravno, kakor pa sestanek dveh odgovornih predsednikov vlad dveh sosednih držav, ki sta 24. januarja 1937 v Beogradu podpisali pakt o večnem prijateljstvu med obema narodoma? Kaj naj bo bolj samo po sebi razumljivo v zunanje-političnem življenju evropskega jugovzhoda, kakor ta posvet v Niški banji med dvema državnikoma, ki nista samo med seboj povezana z vezmi iskrenega prijateljstva, ampak nosita tudi oba skoraj enake zasluge, da se je Bolgarija s podpisom solunskega pakta 31. julija letošnjega leta neposredno vključila v balkansko mirovno ploskev, ko je slovesno izjavila, da se ne bo posluževala vojnih sredstev pri reševanju kakršnihkoli sporov, ki bi mogli nastati med njo in njenimi štirimi sosedami: Rumunijo, Turčijo, Grčijo in Jugoslavijo. Vsa Evropa je vedela, da je dr. Milan Stojadinović nameraval obiskati bolgarsko prestolnico že spomladi, da je bil njegov obisk v Sofiji zopet na dnevnem redu po objavi solunskega pakta in da se razne napetosti, ki so Evropo prignale na rob prepada, oba državnika ovirale, da se sestaneta med štirimi očmi in pogovorita o vprašanjih, ki zadevajo obe sosedni in prijateljski državi. Zdej je septembrska kriza mimo. Zapustila je za seboj kruta razodetja. Pokazala je, da oni dve zapadni velesili, ki sta 20 let veljali za varuhinji mirovnih pogodb, ki so zaključile svetovno vojno, danes tej nalogi nista več kos. Še več, da sploh nista več v stanju sodočevalati pri vprašanjih srednje in vzhodne Evrope, in da sta v skrbi za svoje lastne brige enostavno ta prostor prepustili Italiji in Nemčiji, ki sta 30. septembra v Monakovem pokazali, da nimata samo volje, marveč tudi sredstva, da srednjeevropska in vzhodna vprašanja rešujeta izključno le po vidikih svoje lastne zunanje politične koristi. Septembrska kriza je nadalje pokazala, da je danes ne samo mogoče, ampak kaj enostavno spreminjati celo meje, ki so jih potegnile mirovne pogodbe iz leta 1919. Končno je septembrska kriza razodela srednji in vzhodni Evropi, da mora biti pripravljena, da odslej v posebni meri računa z gospodarskimi potrebami velike Nemčije, ki stoji danes pred nalogo, da preživi skoraj 80 milijonov državljanov, in ki se zagledaj pripravljaja, da postane prvi kupec in prvi prodajalec v južnovzhodni Evropi.

Sestanek med odgovornima državnikoma Jugoslavije in Bolgarije je bil torej ne samo naravna posledica zadnjih evropskih dogodkov, ampak nujna stvar med dvema državama, ki sta si v paktu večnega prijateljstva med seboj obljubili sodelovanje, kot ga do sedaj v tej obliki ni uzakonila še nobena mednarodna pogodba. Službeno poročilo sicer ne govori o podrobnostih razgovorov v Niški banji, toda za vsakogar, kdor z dopadanjem gleda na to ogromno mirovno delo, ki ga predstavlja zavestništvo src Bolgarije in Jugoslavije, je jasno, da sta oba državnika resno pretresla vse posledice, ki izvirajo iz septembrske krize, to je iz dejstva, da je bila češkoslovaška za eno tretjino zmanjšana in da je popolnoma preusmerila svoje zunanje-politično zadržanje, nadalje posledice dejstva, da bo Madžarska narasla skoraj za 1 milijon prebivalcev na podlagi spremembe meje, ki jih je določila trianonska pogodba leta 1919, nadalje tudi posledice dejstva, da je politično vodstvo nad srednjo in vzhodno Evropo prevzela »os Rim—Berlin«, gospodarsko premoč pa velika Nemčija. Ker se niti Jugoslavija niti Bolgarija nečeta vmešavati v ideološke spore med velesilami, ker obe državi nimata nobenih drugih želja, kakor da živita v miru na prostoru, ki jima je dodeljen in kjer imata izpolnjevati svoje zgodovinsko poslanstvo, in ker je obema tudi mnogo na tem, da v okviru svojih navedenih zunanje-političnih načel v zavesti polne varnosti nudi delo gospodarstvu svojih dežela čim več možnosti za razmah in napredek blagostanja, je samo po sebi razumljivo, da sta se oba državnika takoj zaslala na isti ravni in da sta z lahkoto določila skupne smernice glede načina, kako je treba tolmačiti zadnje dogodke septembrske krize in kako se je treba njim posledicam prilagoditi v interesu obeh držav. Končno je treba omeniti še eno točko. Preskava o nedavnem umoru načelnika bolgarskega generalnega štaba Pejjeva vedno bolj kaže, da se je tako imenovana macedonska teroristična organizacija zopet pojavila in da bo postalo potrebno, da se ta strup, ki ga trosijo očividno izven Balkana stoječe države, pravo-

Razsodba na Dunaju

Madžari so dobili vse, kar so zahtevali

Dunaj, 2. novembra. TG. Nekaj minut po 19 sta razsodnika Ribbentrop in grof Ciano službeno proglasila razsodbo v madžarsko-češkoslovaškem sporu. Razsodba, ki še ni bila objavljena v obliki službenega poročila, določa:

V češkoslovaški državi ostanejo od Madžarov osporovana mesta Bratislava, Nitra in Seveljuš.

Madžarska pa dobi mesta Nove Zamky, Levenec, Lučenec, Košice, Užhorod in Munkačevo.

Nova meja se bo držala v glavnem te črte, upoštevajoč med imenovanimi mesti narodnostne razmere.

Ozemlja, ki je o njih razsodišče odločilo, da pripadajo Madžarski, bo madžarska vojska zasedla med 6. in 10. novembrom. Podrobnosti o zasedanju tega ozemlja bo določila posebna češkoslovaško-madžarska komisija.

V krogih, ki stoje blizu razsodiščne konference, izjavljajo, da so Slovaki in Rusini zelo slabo odrezali, ker izgube obsežna ozemlja, koder prebivajo Slovaki in Rusini. Slednji so izgubili sploh najvažnejši mesti in sedaj tako rekoč nimajo nobenih prometnih zvez. V istih krogih menijo, da je Madžarska od svojih prijateljev dobila navodila, kako naj postopa: naj zelo veliko zahteva, da se bo pri razsodišču lahko reklo, da je morala mnogo popustiti, dejansko pa bo dobila to, kar je prav za prav hotela. Borba za skupne meje s Poljsko spada v okvir tega manevriranja. Madžarska sama ni verjela, da bi mogla to doseči, toda na konferenci je bilo razsodnikom delo le olajšano, ko so imeli izgovor, da so Madžari žrtvovali večji del svojih zahtev in da se jim mora ustreči, v kolikor se tiče Košic, Užhoroda in Munkačeva. Madžarska taktika se je izkazala zelo koristna.

Na češko-slovaško-ukrajinsko delegacijo je proglasitev razsodbe napravila porazen vtis. Takšnega izida niso pričakovali, ker so bili prepričani, da bo zmagalo narodnostno načelo. Češko-slovaško-ukrajinska država dobi sedaj meje, ki so nemogoče, izgubi nekaj stotisoč Slovanov, ki pridejo pod madžarski jarem, izgubi prometne zveze med Češko in Ukrajinsko in izgubi tudi velik del železnih in premogovnih rudnikov v Karpatski Ukrajini. Nova čsl. država izgubi tudi neposredno zvezo z Rumunijo.

Madžari dobe:

Žitni otok, Nove Zamky, Lučenec, Košice, Užhorod, Munkačevo . . .

Dunaj, 2. nov. TG. Konferenca Italije in Nemčije, ki naj končno veljavno razsodi o bodoči meji med Madžarsko in novo Češkoslovaško, se je danes dopoldne sestala v gradu Belvedere, kjer so bili v ta namen prirejene prostori za sprejem obsežnih delegacij. Predsedstvo konference je v rokah nemškega zunanjega ministra von Ribbentropa, ki mu toje na strani kot izvedenec njegov osebni tajnik Wormann in načelnik iz zunanjega ministrstva Gauss. Na čelu italijanske delegacije je zunanji minister grof Ciano, ki ga spremljata poslanik grof Magistrati in italijanski veleposlanik v Berlinu Attolico z večjim številom strokovnjakov. Na konferenco sta bili povabljeni tudi madžarska in češkoslovaška vlada. Madžarsko delegacijo vodi zunanji minister Kanya, ki ga spremljata kot izvedenca grof Teleky in grof Csaki. Češkoslovaško delegacijo vodi zunanji minister Chvalkovski, ki mu stojiata kot izvedenca na strani poslanik Krno in general Viest. Slovaška in rusinska samoupravna vlada nista bili povabljeni, da se konference neposredno udeležita, pač pa je predsednik češkoslovaške delegacije Chvalkovski povabil dr. Tiso in msgr. Vološina — v slovaški delegaciji je tudi prof. Tuks — da kot predsednika samoupravnih vlad prisostvujeta konferenci v obsevu čsl. delegacije.

Ob 12.15 se je pričela konferenca s tem, da je nemški šef protokola prišel v apartament madžarske delegacije in prosil zunanjega ministra grofa Kanyo, naj se potruji v dvorec za konferenco. Pet minut je prišel za Kanyo tudi češkoslovaški zunanji minister dr. Chvalkovski.

Dopoldne

Govorijo: Ribbentrop, Ciano, Kanya, Chvalkovski

Kmalu nato je nemški zunanji minister von Ribbentrop pozdravil navzoče ter dejal: »Čast mi je v imenu Nemčije pozdraviti na Dunaju predstavnike Madžarske in Češkoslovaške, posebno pa predstavnika fašistične Italije, prijatelja grofa Ciana. Madžarska in češkoslovaška delegaciji sta se pozivali na arbitražo Nemčije in Italije. Vlada rajha in Italija sta se odzvali temu pozivu in mi smo sestali tukaj, da storimo sklepe o važnih vprašanjih. Lahko smatramo za ugodno znamenje, ker je današnja konferenca bila sklicana v dvorcu princa Evgena Savojskega, ki je že enkrat v jugovzhodni Evropi prinesel svobodo in mir. Naša naloga je, da najdemo rešitev na narodnostnih temeljih. Pravdorek bo končno veljaven ter sta ga Češkoslovaška in Madžarska že vnaprej priznali. Stališči obeh vlad sta nam v glavnem znani, vendar smatramo za potrebno, da nam obe vladi še enkrat sporočita svoji stališči.«

Nato se je zahvalil italijanski zunanji minister grof Ciano za sprejem in med drugim dejal:

časno odstrani, da ne bi motil miru na Balkanu. Dr. Stojadinović in dr. Kiosevanov sta tudi temu poglavju posvetila vso potrebno pozornost.

»Moja država bo vedno ostala iskreno in lojalno povezana z Jugoslavijo s politiko srčnega prijateljstva, bratskega sporazuma in mirnega sodelovanja.« tako je posnel bolgarski državnik vsebino in uspeh posvetovanj v Niški banji, čemur je naš ministrski predsednik dodal, da podpisuje besede svojega prijatelja in da že dejstvo samo, da je do tega sestanka prišlo, več pove, kakor bi mogle povedati še tako zgornje besede.

Iz tega izhajamo, da je bilo na Balkanu storjeno zopet veliko mirovno delo, ki je tako čisto, da ne dovoljuje, da bi okrog njega spletale kakšne intrige. V novo dobo gremo z zavestjo, da nam in Bolgariji ne bo neugodna.

»Osišče Rim-Berlin si je stavilo za nalogo, da še dalje gradi mir v Evropi. Mi smo prepričani in se zavedamo, da bodo naši napor pripravljeni k temu, da nastopi nova doba miru in pravičnosti.«

Za grofom Ciano sta zaporedno nastopila madžarski zunanji minister Kanya in čsl. zunanji minister Chvalkovski, ki sta razvijala vsak svoje stališče. Za njima je v imenu Madžarov govoril še madžarski minister grof Teleky, ki mu je takoj odgovoril čsl. strokovnjak poslanik Krno.

Za tem se je razvila zelo podrobna razprava in sta v debato večkrat posegla von Ribbentrop in Ciano. Na mizi so prišli zemljevidi o Češkoslovaški. Na njih so bile začrtane madžarske zahteve in češkoslovaške protiponudbe. Na mizi so ležali še drugi zemljevidi, ki razlagajo narodnostno stanje v spornih krajih na osnovi madžarskega štetja l. 1910 ter zemljevidi, ki prinašajo narodnostno sliko teh krajev na podlagi ljudskega štetja leta 1930. Ribbentrop in Ciano sta se v debati podrobno bavila z zemljevidi ter od madžarskih in češkoslovaških strokovnjakov in izvedencev zahtevala pojasnila. Madžari so bili zelo napadalni. Prav mučno je bilo, ko je Madžar Kanya kar naenkrat vrgel v diskusijo pripadnost mesta Bratislave. Toda od italijanske delegacije je dobil migljaj, naj nikar ne gre predaleč, nakar je pogoltnil tisti del svojega govora, ko je

Uradno poročilo:

Nekoliko po 7 uri zvečer je bilo prebrano uradno poročilo o razsodbi v češkoslovaško-madžarskem sporu. Uradno poročilo navaja vsebino protokola, ki pravi, da sta se Madžarska in CSR obrnili na Italijo in Nemčijo, da razsodita v njunem sporu. Italija in Nemčija sta povabili čsl. in madžarskega zunanjega ministra, da jima predloži svoji stališči, nakar sta zunanji minister Nemčije in zunanji minister Italije proglasila razsodbo, ki se nahaja v dodatnem protokolu. Razsodba se glasi:

Na osnovi prošnje, ki sta jo kr. madžarska vlada in vlada češkoslovaške republike dostavili nemški in italijanski vladi, naj razsodita glede ozemelj, ki se naj vrnejo Madžarski, nadalje na podlagi diplomatske note, ki je bila izmenjana med nemško in italijansko vlado dne 30. oktobra, sta zunanji minister Nemčije von Ribbentrop in zunanji minister Italije grof Ciano določila sesta-

hotel zahtevati, da naj Bratislava, kjer prebiva 18.000 Madžarov med 150.000 drugimi prebivalci, pride pod Madžarsko.

Obed za 91 gostov

Debata je trajala do 2 popoldne, ko je Ribbentrop razgovore prekinil ter goste povabil na kosilo, ki je bilo prirejeno v veliki slavnostni obednici Belvedera. Pripravljen je bilo za 91 gostov. Iz tega sledi, da je dunajska konferenca vendar zelo obsežna in pomembna, da so 4 države pripeljale s seboj toliko število strokovnjakov in izvedencev. Pri kosilu je sedel na prvem mestu von Ribbentrop, ki je imel na desni strani grofa Ciana, na levi pa Madžara Kanyo. Njemu nasproti je sedel avstrijski namestnik Seyse Inquart, ki je imel na desni strani čsl. zunanjega ministra Chvalkovskega, na levi pa slovaškega ministrskega predsednika dr. Tiso.

Ugibanja nekaj ur pred odločitvijo

Med obedom so časniki, ki se jih je nabralo več sto, ugibali o sklepu, ki ga bo konferenca sprejela na svojem večernem sestanku. Med časniki so krožila različna naziranja. Posebno oblegani so bili italijanski časniki, o katerih so njihovi tovariši bili prepričani, da jim je stališče Italije in Nemčije že znano. Italijanski kolegi so bili zelo zaprti, toda zastopnik »Stefani« je vendar dal vedeti toliko, da se mu zdi, da bo dunajska konferenca dala Madžarom mesta Košice, Užhorod in Munkačevo. Bratislava in Nitra ostanejo pod Slovaško, le Bratislava bo verjetno dobila ukaz, da izdela poseben pravilnik za zaščito svojih neslovaških narodnih manjšin (Nemci, Madžari in Židje).

Časnikarjem je bilo med obedom sporočeno, da bosta Italija in Nemčija izrekli svojo razsodbo v službenem poročilu, ki bo izšla zvečer ob 18.15.

Popoldne

Ločena zasliševanja čsl in Madžarov v Belvederu

Konferenca je svoje delo nadaljevala ob 16. Toda skupne seje ni več bilo. Češkoslovaška in madžarska delegacija sta imeli dopoldne priliko, da obrazložita svoje stališče. Popoldne sta imela sejo samo obadva razsodnika, Ribbentrop in Ciano. Češkoslovaška in madžarska delegacija se te seje nista več udeležili.

Takoj ob 16 sta bila poklicana k Ribbentropu in grofu Ciano slovaški predsednik vlade dr. Tiso in ukrajinski predsednik vlade msgr. Vološin. Ko sta odšla iz gradu Belvedera, je prišla k razsodnikom madžarska delegacija pod vodstvom Kanye. Ob 16.45 je bila k Ribbentropu in grofu Ciano poklicana češkoslovaška delegacija pod vodstvom Chvalkovskega. Z Madžari so se srečali na pragu palače S. Čehoslovaki sta šla tudi dr. Tiso in msgr. Vološin. Ob 17 sta se usedla k odločilni seji oba razsodnika Ribbentrop in grof Ciano, obkrožena od svojih izvedencev.

nek v sredo, dne 2. novembra, in sta tam v imenu svojih vlad in po ponovnem zaslišanju madžarskega zunanjega ministra Kanye in čsl. zunanjega ministra Chvalkovskega, proglasila naslednjo razsodbo:

1. Ozemlje, ki ga mora Češkoslovaška vrniti Madžarski, je opisano na priloženem zemljevidu. Razmejitev in točna določitev meje pa bo delo posebnega mešanega madžarsko-češkoslovaškega odbora.

2. Čsl. vojska bo začela izpraznjevati to ozemlje dne 5. novembra in ga bo izpraznila do 10. novembra. Madžarska pa bo v istih dneh dotična ozemlja zasedla. Podrobnosti o izpraznjevanju odnošno o zasedanju bo sklenil zgoraj omenjeni mešani odbor.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Nova meja v glavnem sledi narodnostni meji na Slovaškem. Toda pri Košicah udari proti severu, zajame Košice, Užhorod in ves južni del Rusinske dežele.

Praznik Vseh svetih v Ljubljani

Ljubljana, 2. novembra. Po večini smo imeli zadnja leta na dan Vseh svetih, ko gremo na pokopališče pokloniti se svojim rajnikom in pomoliti za njihove duše, lepo vreme. Letos pa je bilo vreme izredno lepo. Zato je umevno, da se je skoraj vsa Ljubljana preselila ta dva dni na pokopališče k Sv. Križu ter na druga pokopališča, kakor k Sv. Krištofu, kjer je občudovala novo »Navjec« ter se klanjala spominu naših velikih mož, v Štepanjo vas, na Vič in v Dravljce, koder so ljubljanska pokopališča. Preceniti ogromno množico, ki je v strnjanih vrstah na praznik ves dan romala na pokopališča k Svetemu Križu, je nemogoče. Nekateri jo cenijo na 60.000.

Novi tramvaj je prevozil nešteto ljudi, številni vozovi so bili nabito polni, tako tja grede kakor vračajoč se. In vendar se avtobusni podjetniki niso prav nič pritožili. Tudi njihovi številni vozovi so bili polni. Organizacija prometa je bila letos res na višku, čeprav je imela policija polne roke dela. Akcija mestne občine, naj prebivalstvo daruje ob tej priliki za mestne reveže, je uspeša zlasti v gnetnem oziru. Točne številke nam zaenkrat še niso znane, toda po naših današnjih informacijah že sedaj presega nabrana vsota 100.000 din. Zanimivo pa je, da se ljudje v svoji ljubezni in pieteti do pokojnikov le niso hoteli odpovedati malemu razkošju na grobovih ter da so svoje grobove skoraj vsi okrasili s krizantemami in z drugimi cveticami ter zelenjem. Malo pa je bilo videti letos na grobovih dalj, ker je vse pobrala slana. Letošnji praznik Vseh svetih je pokazal, da se kultura na ljubljanskih pokopališčih stalno dviga.

Gasilci svojim pokojnim tovarišem

Po starem običaju so se na praznik Vseh svetih spomnili svojih pokojnih tovarišev tudi ljubljanski gasilci. Prostovoljna gasilna četa Ljubljana-mesto se je korporativno pod vodstvom svojega poveljnika g. Leopolda Zupančiča ob pol osmih zbrala v stolnici, kjer je daroval službo božjo za pokojne gasilce kanonik g. Vole. Popoldne pa je imela gasilska četa stalno častno stražo na grobu pokojnega staroste g. Josipa Turka.

Spominska svečanost na Dolinarjevem grobu

Na praznik Vseh svetnikov se je slovenska katoliška mladina lepo spomnila našega mučenika Rudolfa Dolinarja. Njegov grob je bil lepo urejen in okrašen, dasi mladina še bridko pogreša spomenika. Včeraj dopoldne je večja skupina akademikov in akademikark odnesla krasen venec iz belih krizantem in s slovensko tribarvno in napisom: »Tovarišu Rudolfe Dolinarju — Danica, Zarija, Savica«. Akademika mladina je pomolila na grobu in počastila pokojnikov spomin s kratkim molkom.

Akademski klub »Straža« je imel včeraj ob 2. popoldne spominsko svečanost na grobu narodnega mučenika Rudolfa Dolinarja, katere se je udeležilo 39 članov kluba. Predsednik »Straže« je imel kratek spominski govor, v katerem je govoril o pomenu, ki ga ima Dolinar za tovariše akademike in za ves slovenski narod. Nikdar ne smemo pozabiti na njega; saj nam je dal zgled borbenosti, ki jo terja naše slovenstvo in obenem zgled take ljubezni, ki prinaša tudi krvave žrtve za našo idejo. Ob njegovem grobu mora rasti v nas samozaveš in neomajna vera v zmagoviti pohod slovenske katoliške ideje. Nato so akademiki še molili za pokoj njegove duše. S trikratnim »Slava!« slovenskemu mučeniku je bila ta tako lepa in iskrena svečanost zaključena.

Stražarji so nato še pomolili na grobovih velikih Slovencev dr. Kreka in vladike dr. Jegliča.

Šempetrski bojovníki padlim tovarišem

Zvesti svoji dolgoletni navadi so tudi letos šempetrski bojovníki počastili spomin svojih tovarišev, padlih v vojski. Na dan Vseh svetih so položili pred spomenik ob cerkvi sv. Petra krasen venec z napisom: Združeni šempetrskih bojovníkov — umrlim tovarišem, poleg tega pa so spomenik okrasili še z manjšimi vencii in cvetjem.

Ob pol 11 dopoldne je bila v cerkvi služba božja s petjem, ki se je je udeležilo mnogo občinstva, ki je napolnilo cerkev.

Takoj po službi božji se je zbralo občinstvo pred cerkvijo pri spomeniku. Navzočni so bili skoraj vsi člani krajevne skupine šempetrskih bojovníkov. Mestno občino in g. župana dr. Adlešiča sta zastopala prof. Dermastija in g. Musar, navzočni pa so bili za Zvezo bojovníkov referent g. Wagner in nadsvetnik g. Pirc, odbor krajevnega bojovníškega združenja s predsednikom g. Leopoldom Zupančičem na čelu, cerkvena ključarja višji inšpektor Zajc in g. Zan ter drugi.

Združeni pevci šempetrske fare so pod vodstvom g. Baloha zapeli »Usliši nas«. G. župnik Košmerlj je nato ob asistenci gg. Cudermana, Novaka in dr. Kuharja opravil cerkvene molitve ob spomeniku. Nato je imel g. ravnatelj Stojc v imenu bojovníkov lepo zasnovan govor, v katerem je slavil zasluge pokojnikov, obnavljal spomin nanje ter naglašal tehtnost žrtev, ki so jo pokojniki dali za našo domovino in narod. Pevci so nato zapeli še »Oj Doberdobe«, s čimer je bila ta lepa in prepričujoča žalna slovesnost zaključena.

Cerkveni obredi na pokopališču

Ob treh popoldne je v kapeli pokopališča Sv. Križa opravil cerkvene molitve za vse pokojne

pokopališki upravitelj g. Legat, ki so mu asistirali zastopniki vseh ljubljanskih župnij in pa bogoslovci. Nato so duhovščina in občinstvo odšli do groba nadškofa dr. Jegliča, kjer so molili molitev za nadškofovo dušo in za duše vseh duhovnikov, ki tam počivajo. Zatem so odšli do križa sredi pokopališča, kjer je duhovščina molila »Libero«. Združeni ljubljanski pevci so pod vodstvom g. Venturinija zapeli žalostinki »Poljana tožič« ter »Usliši nas«.

Žalna slovesnost pri judenburških žrtvah

Kmalu po štirih je bila običajna vsakoletna žalna slovesnost na grobovih vojakov iz svetovne vojne in žrtev judenburškega upora 1917. Ta del pokopališča je občinstvo obkoloilo v gostih množicah. Navzočna je bila častna vojaška četa v čeladah, enako tudi vojaška godba. Mestno občino in mestnega župana sta zastopala gg. prof. Silvo Kranjec in Musar, invalide ves sretni odbor z gg. Matkom, Štefotom, Mlekužem, Tomcem in Mikličem na čelu, Zvezo bojovníkov gg. Wagner, Pirc, Stojc in Košir ter zastopniki vseh ljubljanskih skupin, legio koroških borcev polkovnik Andrejka in več odbornikov, dalje številni rezervni častniki in drugi odličniki. Vojaške oblasti je zastopal major Muslovič, cerkvene oblasti pa kanonik dr. Zerjav.

Na grobove pokojnih vojakov so bojovníki ter druge skupine položili okoli 20 lepih vencev, pred spomenikom pa je plamtel ogenj, simbol zvestobe in ljubezni. Pretresljiv je bil pogled tudi na gospo v črni, ki je stala s sklonjeno glavo tik pred spomenikom — bila je vdova narednika Hafnerja, ki je bil vodja judenburškega upora in tedaj tudi ustreljen. Ga. Hafnerjeva živi stalno v Ljubljani.

Žalna slovesnost se je pričela z žalno koračnico, ki jo je igrala vojaška godba. Pevci združenih ljubljanskih zborov so nato pod vodstvom g. Premelča zapeli »Vigred se povrne«. Bivši vojni kurat g. Lavrič je ob asistenci opravil cerkvene molitve. Vojaška četa je oddala častno salvo. Nato je imel gniljiv govor g. župnik Cegnar iz Trnovca, ki je poveljeval nepozabne žrtve svetovne vojne ter naglašal zvišeno misel miru in spravo med narodi ter zaupanje v božje usmiljenje. Pevci so za tem zapeli pesem »Oj Doberdobe«, vojaška četa pa je ponovno oddala častno salvo. Vojaška godba je zaigrala še drugo žalno koračnico, s čimer je bila ta prisrčna žalna slovesnost zaključena.

Zverinski umor v Bukovžlaku pri Celju

Hlapca našla ob Voglajni truplo zadavljene ženske

Celje, dne 2. nov.

Po vseh javnih lokalih v Celju, v bližini in daljni celjski okolici je te dni govora o zverinskem umoru, ki se je odigral v noči med ponedeljkom in torkom. Žrtev dosedaj neznanega morilca je postala okrog 35 letna ženska, ki jo je brezvestnež zadavil z puloverjevo vrvice, nato pa jo vrgel ob Voglajno z namenom, da bi, če bi žensko utopil, popolnoma zakril sled za sabo.

V ponedeljek okoli 7. zvečer je slišala neka gospa, ko se je pravkar vračala iz mesta in šla proti hiši za Westnovo tovarno, kjer stanuje, od strani Bukovžlaka glasno klicanje in kričanje na pomoč. Ker pa se večkrat ob poznih urah ob Voglajni sprehajajo ravno v tem kraju številni pari, prav tako radi gredo ob lepih nočeh tja tudi fantje iz Gaberja, kjer kričijo ali pojejo, je mislila, da pač ni nič hudega. Klicanje na pomoč so slišali tudi otroci, ki stanujejo v hiši za Westnovo tovarno. Grozno in obupno klicanje na pomoč je otroke tako prestrašilo, da so bili, ker so bili sami doma, vsi zbegani in prestrašeni.

Včeraj zjutraj sta našla Westov in Ravniharjev hlapec, ki sta peljala voz ob Voglajni, ženski dežnik. Eden od njiju ga je pobral, na vse presenečenje pa je, ko se je sklonil, za gledal v grmovju ležati žensko. Takoj je stopil bliže. Bila je mrtva. Sporočila sta orožnikom v Storah, ki so se pripeljali na kraj umora in zastražili umorjeno, medtem pa obvestili tudi državno tožilstvo, ki je odredilo komisijo.

Novica o groznem umoru se je z vso naglico razširila po Celju, bližnji in daljni celjski okolici. Ljudje so kar v trumah drveli v Gaberje in povpraševali, kje se je dogodil umor. Ob ovinku Voglajne, nekako 400 m od Westnove tovarne, v kraju, kjer je Voglajna precej globoka in se v poletnem času v vodi kopljejo ljudje, se je ob levem bregu Voglajne zbralo veliko ljudi, ki so hoteli videti umorjeno, da bi zvedeli njeno ime. Ženska je ležala ob grmovju ob Voglajni. Njena glava je visela navzdol proti vodi, noge pa so bile zavite v grmičevje. Ležala je na obrazu tako, da je ni bilo mogoče spoznati. Obležena je bila v lep kostim, pod katerim je imela zelen pulover, pod njim pa še rdeč sviter. Na eni nogi je imela čevlji, druga noga je bila brez njega, čevlji pa je ležal malo višje v grmovju.

Okoli poldneva je prišla na kraj umora komisija z g. s. o. s. Detičkom, zdravnikom dr. Bregantom, gg. Burgerjem in Dolencem. Ob tem času se je zbralo tukaj še posebno veliko ljudi, Umorjenkino truplo so dvignili in položili na hrbet. Ženska je izredno velike in močne postave s širokim obrazom in svetlordečkastimi lasmi. Obraz je imela rdečecmoder, na ustnih je imela strjeno kri, kar je do revici še posebno grozen videz. Na vratu ima temno-

† Inž. Ciril Znidaršič

Včeraj 2. novembra je nenadoma umrl gospod inž. Ciril Znidaršič, redni univerzitetni profesor na tehniški fakulteti univerze v Ljubljani. Vest o njegovi smrti je bolno odjeknila med njegovimi kolegi in slušatelji pa tudi v krogih hidrotehnikov, s katerimi ga je družilo tesno in prijateljsko sodelovanje. S pokojnim profesorjem Znidaršičem je izgubila naša univerza odličnega znanstvenika, kateremu je bila poverjena stolica za vodne zgradbe na tehniški fakulteti in kjer je vzgojil naš mlajši hidrotehnični naraščaj.

Rojen je bil v Hlirski Bistrici dne 3. avgusta 1882 kot sin gimnazijskega profesorja. Po končanih srednješolskih študijah se je posvetil tehničnemu študiju ter bil diplomiran leta 1906 z odliko na gradbenem oddelku visoke tehnične šole v Gradcu. Po krajšem službovanju pri kranjskem deželnem odboru je nastopil 1909 leta službo pri melioracijskem uradu za Dalmacijo. Leta 1925 pa ga je kot šefa oblastnega hidrotehničnega oddelka v Splitu povabil profesorji zbor tehniške fakultete za izrednega profesorja stolice za vodne zgradbe ter mu s tem poveril znanstveno organizacijo dela na tej stolici. Poleg intenzivnega znanstvenega udejstvovanja je njegovo ime javnosti dobro znano tudi po prizadevanju za ostvareitev hidrotehničnega laboratorija v Ljubljani.

Z njim lega v grob človek blagega in kremenitega značaja, ki ga bodo profesorski zbor, slušatelji in njegovi bližnji ohranili v najlepšem in trajnem spominu.

Tramvajski promet o Vseh svetih

Kako potrebna je bila nova tramvajska proga k Sv. Križu, se je izkazalo že meseca oktobra, ko so se ljudje v množicah vozili na to pokopališče. Na dan Vseh svetih pa je ta proga dosegla promet, kakor nikdar nikoli nobena tramvajska proga v Ljubljani. Na pokopališče so vozili prav iz vseh smeri neposredno, tako z Viča, dolenske proge, kolikor je je še iz Most in iz sredine mesta. Na pokopališče je dovažalo ljudi 37 motornih voz s 7 priklopnimi. Skoraj redno so bili vsi vozovi tja in nazaj nabito polni. Natančno število potnikov k Sv. Križu je težko ugotoviti, ker jih še štejejo. Seveda gredo ta števila v velike desetisoce. Kljub temu pa so bili tudi avtobusi vsi nabito polni. Tramvajski sprevodniki so imeli seveda zelo naporno delo, ki pa so ga opravili naravnost sijajno in zaslužijo vse priznanje

Zaščitnik
Vaše nežne lepote

**ELIDA
MILO**

Predusem:

Elida milo 7 cvetlic
Tako blago je in zraven
kozmetično deluje

† S. M. Mateja Fakin

V četrtek, 27. oktobra je umrla na Golniku kot žrtev svojega poklica s. M. Mateja Fakin, stara šele 38 let. — Leta 1925 je prišla v zdravilišče Golnik kot bolniška strežnica in je kot taka opravljala svojo službo 15 let z vso vestnostjo in poštrevostjo. Bila je plemenitega in blagega značaja, polna ljubezni do bolnikov, katerim je vedno delila dušno in telesno tolažbo in poguma. V svoji službi pa si je slednjič sama nakopala zavratno bolezen, ki pa ji je kljubovala vse do zadnjega in opravljala svojo službo do zadnjih svojih moči. Legla je v bolniško posteljo, iz katere pa ni več vstala. Po mnogem in mučnem trpljenju je izdihnila svojo dušo. Pokopali so jo v soboto na pokopališču v Križah. Pogrebne obrede je opravil križki župnik g. Hartman ob asistenci župnika g. Meršola in g. Leilerja. Ob odprtem grobu se je od pokojne s. Mateje poslovil združenjski duhovnik g. Leiler, njene sestre pa so ji zapele pesem v slovo. Tih in skromen je bil njen pogreb, kakor je bila vedno tiha in skromna pokojna s. Mateja. Saj svet ni poznal njenega velikega dela ljubezni in žrtve, videl pa ga je Bog, ki ji bo tudi neizmeren plačnik.

Poleg njenih rodnihih sester, sosester redovnic, domačega ljudstva se je udeležil pogreba tudi zdraviliški upravitelj g. Čepak z gospo, blagajnik g. Zidar in knjigovodja g. Napokoj. Opazili smo tudi nekaj bolnikov, ki so s hvaležnim srcem in pieteto spremlili s. Matejo do njenega groba.

Potrti družini iskreno sožalje, prav tako tudi kongregaciji šol. sester iz Slov. Bistrice, ki je s pokojno s. Matejo izgubila tako zgledno redovnico. Naj počiva v miru njeno izmučeno in izčrpano telo v lepi gorenjski zemlji, njeni duši pa naj sveti večna luč.

Strašna smrt očeta petih otrok pod vlakom

Ljutomer, 1. nov.

Pred dvema dnevyoma smo doživeli strašen dan, ko je vlak povozil na glavnem kolodvoru kretinka Josipa Horvata. V ponedeljek zvečer ob osmih pa smo doživeli v Ljutomeru še nekaj strašnejšega. Ko so ljudje čakali na večerni vlak, ki vozi iz Ormoža proti Ljutomeru, so bili priča groznemu prizoru. Večerni osebni vlak je imel skoraj polurno zamudo. Ko je minilo pol ure, so ljudje opazili, da drvi osebni vlak proti predpisani brzini proti postaji, ne da bi opazili, da kdo vlak zavira. Vsi so se temu čudili. Z beeno naglico je vozil mimo postaje. Pri postajališču pa križa železniško progo pešpot, ki vodi iz Cvena proti Ljutomeru. Tist. hip, ko je vlak drvel mimo postaje s tako naglico, je privozil po tej pešpoti s kolesom iz Cvena proti Ljutomeru vinčar Matija Vogrinec, oče peterih otrok. Uganka je, kako kolesar ni videl drvečega vlaka. Tudi on je vozil zelo naglo, četud. je pot proti progi precej strma. Mogoče je mislil prehiteti vlak. Toda drveči vlak je trčil s peklenisko silo v kolesarja naravnost v glavo, kolo je vrglo v stran, kolesarja pa nekaj metrov naprej. Vlak se še ni ustavil. Kolesar je ležal na tračnicah in lokomotiva mu je odrezala obe nogi, ga vsega polomila in strašno razmesarila, tako da je bil ves v mlaki krvi.

Vlak je vozil potem čez njega približno kakih 30 metrov, kjer se je ustavil, da so mogli ljudje izstopiti. Na postajališču in v vagonih je nastala nepopisna panika in strah je obšel vse navzoče, ki so vdeli ta strašni prizor. Ljutomerčani ne pomnijo, da bi se kaj

enakega zgodilo kdaj v naši bližini. Kolesar je še nekajkrat vzdihnil in umrl.

Na kraj nesreče je prišel naglo zdravnik dr. Porekar, ki je ugotovil smrt kolesarjevo. Ponesrečenca pa navzoči niso mogli sponati, kdo je. S seboj ni imel legitimacije ne kakega drugega izkaza, le po kolesu so sodili, da je kdo iz pljuškega okraja. Mrtveca so pozneje spravili v ljutomersko mrtvašnico. — Na praznik Vseh svetih zjutraj, ko so ljudje šli gledat ponesrečenca, je bil med radovedneži tudi brat Matijev, ki je takoj po obleki spoznal, da je to njegov brat. Ta je namreč šel v ponedeljek na Cven k svojemu gospodarju ter se je v mraku vračal s kolesom domov. Gospodinja ga je še vabila, naj ostane čez noč na Cvenu, toda on je šel ter mislil, da pride še zvečer, dasi pozno, domov k ženi in svojim peterim otrokom, pa ga je med potjo dohitela tako strašna smrt.

Komisija bo še dognala, kje je krivda, da je vlak vozil tako naglo. Običajno stoji ob pristanku na postaji tako, da lokomotiva ni na cesti. Ko bi vlak obstal na pravem mestu, bi ta nesrečni kolesar ne našel smrti pod kolesjem vlaka.

Matija Vogrinec, oče peterih nedoraslih otrok star 45 let, vinčar, je bil dober in vesten delavec, ki je delal čast svojemu stanu, doma v Hermancih, fara Sv. Miklavž pri Ormožu. Matija je bil v apostolstvu mož in še pri sv. obhajilu na praznik Kristusa Kralja. Na praznik Vseh svetih ga je šla kropit velika množica ljudi. Med njimi tudi njegova žaložna žena s svojimi nedoraslimi otroki, ki so bridko jokali za svojim dobrim očetom.

Velik shod predsednika vlade dr. Stojadinoviča preteklo nedeljo v Negotinu.

Drobne novice

Koledar

Četrtek, 3. novembra: Viktorin, škof; Venefrid devica; Hubert.
Petek, 4. novembra: Karel Boromejski, škof; Vital; Modesta, devica.

Novi grobovi

† Gospod Jože Rus, ravnatelj zemljiške knjige v pokopu v Ljubljani, je včeraj zjutraj po kratki bolezni izdihnil svojo dušo. Pokopali ga bodo v petek ob 4 popoldne.

† G. Rudolf Persehe, dvorni svetnik v pokopu, je dne 1. novembra zjutraj mirno v Gospodu zaspal. Pokopali ga bodo danes ob pol 3 popoldne na pokopališču pri Sv. Križu.

† V Ljubljani je dne 1. novembra t. l. nenadno umrla, zadeta od kapi, gospa Marija Cesar. Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, 3. novembra t. l., ob 14 iz splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

† Ga. Ursula Dergane, roj. Kapsch, mati g. primarija dr. Franca Dergane, je umrla v 84. letu svojega življenja. Zapuščila štiri sinove, štiri hčerke in številne vnuke in vnukinje. Pokopali so jo včeraj popoldne.

Naj sveti blagim rajnim večna luč! Žalujočim naše globoko sožalje!

Osebnosti

— Poročila sta se na Brezjah gđ. Mirjana Hinterlechner in prof. Stanko Bunc iz Maribora. — Novoporočencema naše čestitke!

Ime v filmskem svetu, ki pove vse: DOROTY LAMOUR! Tempo vroče Mehike v plesu, glasbi, mladosti, lepoti in ljubezni!

Oglejte si edinstveno filmsko romanco **MANUELA** Kino Matica Danes ob 16., 19. in 21. uri Telefon 21-24

— Veljavnost poljskih potnih listov. V zvezi z dejstvom, da je bilo pred nekaj časom objavljeno, da morajo po odločbi ministra notranjih zadev rep. Poljske biti predloženi vsi potni listi v enkratno kontrolo generalnemu konzulatu rep. Poljske v Zagrebu, se objavlja, da potni listi, ki niso bili opremljeni s konzularnim kontrolnim žigom pred 29. oktobrom t. l., ne veljajo več za prekoračitev poljskih mej.

— Konzulat republike Poljske v Ljubljani poziva vse poljske državljane, ki žive stalno ali začasno v dravski banovini, in ki letos dovršijo 17. in 18. leto ali ki niso starejši od 1. 1883., pa se iz kakršnegakoli razloga niso doslej javili k vojaški registraciji, da se v teku novembra osebno ali pismeno javijo konzulatu zaradi vojaške registracije in po možnosti predložijo svoje dokumente.

MALO-DRVA-TROŠI **Triumph** VELIKU TOPLOTU RAZVITA OSJEČKA LEVAONICA ŽELJEZA I TVORNICA STROJEVA D. D.

Samoprodaja za Ljubljano: tt. FRANC GOLOB, Ljubljana Samoprodaja za Maribor: tt. PINTER in LENARD, Maribor

— Cerkev v Nikšiću v Črni gori bi rada kupila po zmerni ceni kak starejši, dobro ohranjeni harmonij. Ponudbe na uredništvo našega lista.

— Jugoslovansko kirurško društvo obvešča, da predava v Zagrebu dne 3. in 4. novembra ob 6 prvič v predavalnici Lječničkog doma v Šubičevi ulici 9 in drugič v predavalnici kirurške klinike, Draškovičeva ulica 19, znani profesor Toennies iz Berlina, in sicer: 1) Delo in uspeh v moderni neurokirurgiji in 2) Spoznanje in zdravljenje tumorjev križišča očesnega živca. Predavanje se začne ob 18.

— Dokaz smisla za varnost: LUTZ-peč v hiši. Kličite tel. 32-52.

— Važna pridobitev št. Vida. Št. Vid nad Ljubljano je znana in priljubljena izletna točka Ljubljancem, ki se tam radi ustavljajo, kadar gredo na izlete na šmarno goro, na Gorenjsko, ali pa se vračajo v Ljubljano. Prav tako pa je v št. Vidu razvita industrija in agila šentviška društva pritejajo mnoge važne prireditve. Zato je št. Vid že dolgo pogrešan lepe in moderno urejene restavracije, ki bi zadoščala tudi vsakemu navalu. Tako restavracijo je te dni v neposredni bližini odprl mesarski mojster gospod Režar. Restavracija je zelo prostorna in skrbno na sodoben način ter ima lepe velike lokale. Že na naš oglas v preteklem tednu je obiskalo mnogo občanov v restavracijo, ki jo svojim bralcem priporočamo.

— V »Službenem listu kraljev. banske uprave dravske banovine« od 2. t. m. je objavljen »Pra-

— Bolniki so povsod. Zato je potrebno, da se pazi na urejeno prebavo. Zdravniki priporočajo »Darmol« odraslim in otrokom. Tudi pri večkratni uporabi ne nastopa navada. Uporabljajte pri zaprtju dobro odvajalno sredstvo Darmol. Dobi se v vseh lekarnah — Reg. 25.801/37.

Ljubljana

1 Nočno češčenje presv. Zakramenta v stolnici se prične drevi po skupni molitveni uri. Nočni češtilci bodo vsako nočno uro opravili molitve 20 ure. V tolažbo vernim dušam.

1 Sodaliteta SS. Cordis za duhovnike ljubljanskega mesta bo imela svoj sestanek danes popoldne ob 3 v semeniški dvorani. Pri sestanku bo o kardinalu dr. Jakobu Missiji govoril g. kanonik Jožef Šiška. Predsedništvo Sodalitete prosi, da bi se vsi duhovniki udeležili sestanka.

1 Upokojeni železničarji dobijo pravila Podpornega društva železniških delavcev in uslužbenec v društveni pisarni v Ljubljani, Sv. Petra cesta 25, med uradnimi urami. Pravila naj upokojeni dvignejo čimprej!

1 Mestno poglavarstvo ljubljansko je prevzelo slavnostni koncert Glasbene Matice ljubljanske, ki bo v ponedeljek, dne 7. t. m., ob 20 v veliki Unionski dvorani v proslavo 20 letnice našega osvobodjenja v oficijelni program prireditve mestne občine ob priliki te proslave.

1 Kulturna stopnja narodov se sodi po pokopališčih, tako je naslov predavanja, katerega bo imel msgr. Viktor Steska v petek 4. novembra ob 8 v beli dvorani Uniona. V teh dneh radi obiskujemo grobove svojih rajnikih in v tem se

ravno blesti ljubezen, ki nas veže s predniki še po smrti. Kdor je kdaj potoval po svetu, je lahko videl zlasti v Italiji krasne nagrobne spomenike tako v Milanu, kakor tudi v Genovi, v Firenci in Rimu. Tudi pri nas se je kultura spomenikov znatno dvignila. Brez dvoma bo to predavanje zanimalo slehernega Ljubljancana.

Pred Senklavžem v novi manufakturi kupite ob veliki izbiri zimskega blaga - res dobro in poceni! Ljubljana - Pred Škofijo 13.

1 Predstojništva uradov, zavodov in večjih podjetij je vsesvetaka akcija Vrhovnega socialnega sveta mesta Ljubljane pred Vsemi sveti naprosila, naj bi akcijo priporočila uslužbenstvu in zbrala darovane odkupnine ter jih do 5. t. m. poslala akcijskemu odboru v Mahrovo hišo, prilijče desno na Krekovem trgu 10. Takih vabil je bilo razposlanih nad 150 uradom, zavodom in podjetjem ter se jih je doslej odzvalo samo 17. Akcijski odbor prav vljudno prosi vsa predstojništva za vplvno pomoč, da bo mogoče tudi o našem javnem uslužbenstvu poročati s tako veliko pohvalo, kakršno zasluži ostalo prebivalstvo našega mesta, ki je v resnici za reveže spet pokazalo svoje zlato srce in odprlo radodarno roko.

1 Tramvajski promet k Sv. Križu bo ob delavnih ureh urejen tako, da bo vozil od 6 do 7.45 vsakih 6 minut, od 7.45 do 12.30 vsakih 24 minut, od 12.30 do 19 vsakih 6 minut, od 19 do 21 vsakih 24 minut. Ob nedeljah od 6 do 12.30 vsakih 12 minut, od 12.30 do 19 vsakih 6 minut, od 19 do 22 pa vsakih 12 minut. K Sv. Križu vozi proga št. 2, to je iz Most, skozi mesto mimo kolodvora do Sv. Križa in obratno.

1 Uprava kina »Unionac« sporoča cenjenemu občinstvu, da si je nabavila od filma »Igralec« tako francosko kakor nemško verzijo in bo predvajala film v obeh verzijah — v francoski in nemški. Vsaka teh verzij je napravljena popolnoma za sebe s francoskima igralcema Pierrom Blanchardem in Viviano Romance. V nemški verziji pa igra glavno vlogo Lida Baarova in Albrecht Schönhaas. Francosko verzijo predvaja kino »Union« dnevno ob 16 in 21, nemško verzijo pa ob 19. Občinstvo bo tedaj prvič imelo priliko sodelati, kateri film je boljši, v katerem igrajo večji umetniki, v katerem je režija boljša itd. Na to zanimivost, da se od istega filma igra istočasno obe napravljene verziji, opozarjamo občinstvo prav posebno.

1 Maša-zadušnica za pokojno gospo Hren Ivano, vonjo vdovo, bo v petek, 4. t. m., ob pol 7 zjutraj v cerkvi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

KINO SLOGA Tel. 27-30 Napet pomorski film, v katerem je dramatično podana borba policijske ladje s tihotapel alkohola. Strahotne scene viharja in razbremenih elementov na širnem morju so tako verno podane, da zastaja občinstvo diha

Danes ob 16., 19. in 21. uri **V burji in viharju**

1 Vložitev davčnih napovedi za odmero zgradarine za davčno leto 1938. Davčna uprava za Ljubljano-mesto razglašča, da se mora za vsako poslopje, ki je po predpisih zakona o neposrednih davkih zavezan k zgradarini v smislu razpisa finančnega ministra z dne 12. oktobra 1938, vložiti davčna napoved v času od 1. do 30. novembra. Podrobna navodila o vložitvi davčne napovedi so objavljena v posebnem razglasu.

1 24 kubičnih metrov drv je ukradel. Ne navadno in predrzno tatvino si je dovolil te dni 23 letni brezposelni mesarski pomočnik I. V. iz Ljubljane. Zvedel je, da ima neki posestnik

večjo množino drv. V. je najel v Ljubljani tovorni avto in pa nekega delavca, ki se mu je predstavil za veleposestnika. Obe sta se v ta gozd in delavec je več ur nalagal drva na tovorni avto. V. je nato odpeljal avto proti Ljubljani in tu prodal vseh 24 kubičnih metrov, kolikor je bilo drv na avtu. Oškodovani posestnik je poizvedoval za dvomi in tako je policija prišla tatu na sled ter ga kmalu aretirala.

Gledališče

Drama. Četrtek, 3. nov.: Izsiljena ženitev. Ljubljana-zdravniki. Red A. — Petek, 4. nov.: Car Fjodor. Dijaška predstava. Čene od 14 din navzdol. — Sobota, 5. nov.: Zene na Niskavuoriju.

JULIO MEINL
UVOZ KAVE
preselili
smo se v novi lokal
Tyrševa cesta št. 2
(Hotel Slon)

iz Račne v gozdu pri Čušperku na Dolenjskem Izven. Znižane cene. — Nedelja, 6. nov., ob 15: Potopljeni svet. Izven. Znižane cene. — Ob 20: Trideset sekund ljubezni Izven

Opera. Četrtek, 3. nov.: Boris Godunov. Red Četrtek. — Petek, 4. nov.: Poljub. Red B — Sobota, 5. nov.: Traviata. Gostuje ga. Zlata Gjurgjenac-Gavella. Izven. — Nedelja, 6. nov., ob 15: Mala Floramye. Izven. Globoko znižane cene od 24 din navzdol. — Ob 20: Grofica Marica Izven.

Prireditve in zabave

Skladatelj L. M. Škerjanc, katerega najnovejše delo »Zedinjenje«, simfonična kantata za soli, zbor in orkester se bo izvajala v ponedeljek, 7. t. m. ob 20, v veliki Unionski dvorani na slavnostnem koncertu Glasbene Matice ljubljanske v proslavo 20 letnice osvobodjenja in zedinjenja, je bil rojen meseca decembra 1900. Po maturi l. 1919 je štu-

diral glasbo v Pragi, na Dunaju in v Parizu. Deluje kot profesor ljubljanskega državnega konservatorija, in sicer poučuje kompozicijo, dirigiranje, klavir, akustiko in druge teoretične predmete. Poleg tega je dirigent orkestralnega društva Glasbene Matice od leta 1924 dalje in vodja konservatorskega orkestra. L. 1930 je absolvirал dirigentski tečaj pri znamenitem dirigentu Weingartnerju v Baslu. Škerjanc je zelo plodovit skladatelj, ki je napisal dela najrazličnejših vrst. Sodeluje kot kritik, dalje kot predavatelj v Radiu in njegovo posebno torišče tvori francoska klavirska glasba. Na izvedbo njegovega najnovejšega dela, ki bo obenem krstna predstava tega dela v ponedeljek, dne 7. t. m., opozarjamo. Vstopnice se dobe v knjigarni Glasbene Matice.

Predavanja

Društvo absolventov državnih trgovskih šol v Ljubljani priredi drevi ob 8 v »Zvezdic« predavanje g. A. Gosarja o temi: »Razvoj socialne politike po vojski in njeni uspehi«. Vsi absolventi in prijatelji društva vljudno vabljeni

Sestanki

Fantovski odsek Sv. Peter ima drevi ob 8 redni fantovski sestanek s predavanjem kaplana Novaka. Udeležba obvezna. Prosimo točnost!

Moški odsek Prosvetnega društva Trnovo ima drevi ob 8 v društvenem domu prvi redni sestanek v novi sezoni, kateri bo posvečen 20 letnici našega največjega narodnega praznika. Govor bo imel župnik in pisatelj Fr. Sal. Finžgar. Vabimo vse člane in prijatelje, da se sestanka udeležijo polnoštevilno!

Sedeževa družina v Ljubljani vabi svoje člane na letošnji občni zbor v soboto, 5. novembra, ob 8 zvečer v dvorani Rokodelskega doma, Komenskega ul. 12-I. Poleg običajnega dnevnega reda se bo poročalo o našem narodnem in mednarodnem stanju. — Odbor.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa c. 6; mr. Hočevar, Celovška c. 62 in mr. Gartus, Moste.

Poizvedovanja

V nedeljo se je v kinu »Kodeljevo« izgubila rjava listnica. Najditelja prosim, da pošlje vsaj legitimacije na označeni naslov.

ČSR gradi 1000 km dolgo cesto

Praga, 2. novembra b. Osrednja vlada je v sporazumu s slovaško in rusinsko vlado sklenila, da zgradi veliko cesto, ki bo vso republiko od zapada na vzhod vezala. Ta cesta bo namenjena izključno avtomobilom in motornim vozilom in je ne bodo smela uporabljati druga vozila. Dolga bo okrog 1000 km in bo imela priključek na avtomobilske ceste sosednjih držav. Načrti se že izdelujejo. V letošnji zimi se bo začelo s predelili in spomladi z gradnjo. Določeno je, da bo gradnja ceste trajala 5 do 6 let. Spočetka bo zaposlenih 50.000 delavcev, porazdeljenih v 40 do 50 formacij. Pozneje pa bo cesto gradilo 100.000 delavcev. V industriji pa, ki bo preskrbovala potrebni material, pa bo dva do trikrat toliko delavcev zaposlenih.

Z gradnjo cestne magistrale hoče država od pomoči veliki brezposelnosti, ki je nastopila zaradi okrnitve države. Nova cesta bo glavna prometna žila republike. Od nje bodo imele korist tudi daljine pokrajine, katerim bo omogočeno, da bodo svoje poljedelske proizvode hitro moge postaviti na trg. Povprečna hitrost za avtomobile je na tej cesti preračunana na 120 km na uro. Iz Prage do Brna bo avto vozil dve uri, na Slovaško štiri ure, do romunske meje 9 ur. Železniška uprava bo

sodelovala v tem smislu, da hoče del težkega tovornega prometa prepustiti avtomobilski cesti. Pri določanju prevoznih cen bo upoštevano sodelovanje železnice in avtomobilskega prometa na tej cesti.

Cesta je zamišljena kot dvotirna, to se pravi, obojesmerna. Enosmerno cestišče naj bo široko 6 metrov. Skupna širina torej 12 metrov, v sredi pa bo 2 metra širok, s travo zarasel pas. Zgrajena bo na ta način, da ne bo nič izogibalšč in nič križišč.

Zamisel za tako cesto je dal Jan Bat'a, ki misli, da kilometer tako zgrajene ceste ne bo stal več kot dva milijona Kč, cela cesta torej dve milijardi Kč. Od tega bi 70% odpadlo na plače. Podobne ceste gradi Nemčija kilometer po 4 milijone Kč. Torej bi češka cesta bila še enkrat cenejša. Material bi bil različen, kakor bo bližina nahajališč za pripravo betona, asfalta in granitnih kock. Ko bi bila cesta gotova, bi na kilometer za njeno vzdrževanje in nemoten promet bilo približno potrebno 10 ljudi, to je za vso dolžino ceste 10.000 ljudi. Bat'a misli, da se bo cesta rentirala, ker bo število avtomobilov že v treh letih od sedanjih 135.000 naraslo na 200.000.

Ribbentrop in Ciano:

Dunaj, 2. nov. AA. Nemški zunanji minister von Ribbentrop in italijanski zunanji minister grof Ciano sta danes v Belvedere na Dunaju nemškimi in tujim zastopnikom tiska dala naslednjo skupno izjavo:

»Naslednje se je os Rim-Berlin pokazala kakor z uspehom kronani razsodnik v velikem, važnem in izredno zapletenem mednarodnem sporu. Os Rim-Berlin je ponovno pokazala, da je v evropski politiki močan tvorec miru in reda. Prejšnje krivice so bile v teh pokrajinah vzrok stalne in napete vznemirjenosti. To stanje je končano in odpravljeno z nepristranskim

Na Slovaškem so podrli spomenik Seatonu Watsonu

Praga, 2. novembra. b. V navzočnosti češko-slovaškega ministra dr. Turčinskoga so odstranili Hlinkovi gardisti v nedeljo v Ružomberku na povelje tamošnjega župana spomenik angleškega publicista in književnika Seatonu Watsonu. Seaton Watson ali Scotus Viator se je zavzemal za Slovaške, vendar pa se je v zadnjem času sprl s pokojnim p. Hlinkom glede vprašanja slovaške avtonomije. Hlinka je namreč izjavil, da bo takoj, ko ozdravi, vrnil spomenik Seatonu Watsonu v reko Vah, ter so njegovi gardisti sedaj izpolnili njegovo željo.

Nemci v Litvi po sudetskem vzorcu zahtevajo pravice

Memel (Klaipėda), 2. novembra. AA. (DNB.) Včeraj popoldne je imel zbor v memelski oblasti zaključno sejo v tej poslovni dobi. Na dnevni red je prišla določitev stališča zbora do politike guvernerja memelske oblasti. Poslanec Bingau je v svojem govoru obširno obravnaval v imenu nemškega prebivalstva politiko litovske vlade do memelske pokrajine v zadnjih letih in med drugim dejal: Mi memelski Nemci zahtevamo pravice, da se svobodno izjavimo glede svojih svetovnih nazorov. Danes ponovno poudarjamo, da mora pravica ostati pravica tudi takrat, kadar gre za Nemce. Po končani seji zbora je prebivalstvo manifestiralo po memelskih ulicah, ker je bilo ukinjeno obsedno stanje. Ljudje so peli rodoljubne pesmi in vzklkali solidarnosti z ideologijo vsega nemškega naroda. Do incidentov ni prišlo.

Spremembe v francoski vladi

Pariz, 2. novembra (Havas.) Finančni minister Marchandau je odstopil. Novi finančni minister Paul Reynaud je zastopnikom tiska med drugim izjavil tudi tole: Predsednik vlade me je pozval, da naj prevzamem finančno ministrstvo. Moja prva naloga bo, da ugotovim finančni in gospodarski položaj Francije. Zato mi je potrebno pet dni. Nato pa bo prišlo delo. Zaenkrat lahko rečem samo to, da so govorili o razvednotenju franka, ker so bile baže naše cene previsoke napram onim v tujini. Sedaj pa lahko čisto glasno in jasno rečem, da je ta čas mimo. Problem ozdravljenja francoskih financ ni denarni problem, ampak gospodarski in finančni. Marchandau je prevzel pravosodno ministrstvo.

Grška prestolonaslednica dobila hčerko

Atene, 2. novembra. AA. Poročevalna služba »Reuter« poroča iz Aten, da je grška prestolonaslednica danes rodila hčerko.

Znamenita novela ruskega pisatelja **Dostojevskega** v prekrasnem filmu **IGRALEC** POZOR! Predvajamo obe verziji filma — francosko in nemško! Francoski film ob 16. in 21. uri Nemški film ob 19. uri **Viviane Romance in Pierre Blancher** **Lida Baarova in Albrecht Schönhaas** Kino Uniontel. 22-21

vilnik o obliki, sestavi in oznamovanju elektrostevev in o mejah njih natančnosti, dalje »Avtentično tolmačenje 1. odst., 2. člena, uredbe o likvidaciji kmetih dolgov«, »Konvencija o brezposelnosti — ratifikacija Nove Zelandije in »Konvencija o brezposelnosti — odgovod Italije.

— Bodoče matere morajo paziti, da se izognejo vsaki lenivi prebavi, posebno zaprtju z uporabo naravne »Franc-Josefove« grenke vode. »Franz-Josefova« voda se lahko zavziva in učinkuje že po kratkem času brez neprijetnih pojavov. Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 35.